

PÁZMÁNY PÉTER KATOLIKUS EGYETEM  
JOG- ÉS ÁLLAMTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA

*Járni jár, de nem jut*  
**Hitelezők helyzete a felszámolási eljárásban**

*A doktori értekezés tézisei*

DR. KOVÁCS KRISZTIÁN

Témavezető:  
PROF. DR. CSEHI ZOLTÁN  
tanszékvezető egyetemi tanár

Budapest  
2024

## TARTALOM

<b>I. A KUTATÁSI FELADAT ÖSSZEFOGLALÁSA .....</b>	<b>3</b>
<b>II. A DOLGOZAT FELÉPÍTÉSE .....</b>	<b>5</b>
<b>I. fejezet.....</b>	<b>5</b>
<b>II. fejezet .....</b>	<b>5</b>
<b>III. fejezet.....</b>	<b>7</b>
<b>IV. fejezet.....</b>	<b>9</b>
<b>V. fejezet .....</b>	<b>12</b>
<b>III. A TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEK RÖVID ÖSSZEFOGLALÁSA, AZOK HASZNOSÍTÁSI LEHETŐSÉGEI.....</b>	<b>13</b>
<b>IV. A MUNKA TÉMAKÖRÉBEN KÉSZÜLT PUBLIKÁCIÓK .....</b>	<b>15</b>

## I. A KUTATÁSI FELADAT ÖSSZEFOGLALÁSA

A „Járni jár, de nem jut – Hitelezők helyzete a felszámolási eljárásban” című értekezés kutatási célja a hitelezők helyzetének vizsgálata a gazdasági társaságok felszámolási eljárásához kapcsolódóan.

A dolgozat fő célkitűzése annak bemutatása, hogy a jelenlegi Csődtörvény és a kapcsolódó jogszabályok által keretezett fizetésképtelenségi rezsim kellő védelmet nyújt-e a hitelezőknek az adós fizetésképtelenségének esetére, továbbá, hogy a hitelezők milyen lépéseket tehetnek annak érdekében, hogy a pozíciójukat jogszerű keretek között megerősítsék az adós társaság fizetésképtelenségének esetére. A dolgozat nem foglalkozik felszámolási eljáráson kívül más fizetésképtelenségi vagy úgynevezett pre-insolvency eljárással (pl. a szerkezetátalakítási eljárással), továbbá a vizsgálódás keretén kívül esnek a speciális felszámolási rezsimek: különösen a hitelintézetek és más pénzügyi szolgáltatók fizetésképtelensége.

A 2020 óta tartó különböző veszélyhelyzetekben hozott kormányrendeletek ad hoc módon avatkoztak be a fizetésképtelenségi jog rendszerébe. Nem elfelejtve, hogy ezek a módosítások, ideiglenes szabályok is az alkalmazandó joganyag részét képezik, úgy döntöttünk, hogy azok részletes elemzésétől eltekintünk, mivel azok akár 1-2 hét elteltével is hatályukat veszthetik: a megalkotott szabályok nagyobb része vélhetően soha nem lesz része sem a hatályos, sem a jövőben megalkotandó új Csődtörvény rendszerének.

A dolgozat témájában publikáló szerző legtöbbször a napi gyakorlatban foglalkozik felszámolással, illetve a felszámoláshoz kapcsolódó biztosítékokkal, s a dolgozat is elsősorban gyakorlatias, a gyakorlat számára hasznosítható eredményeket kívánt felmutatni. A kutatás során a vonatkozó szakirodalom feldolgozása mellett hangsúlyosan jelenik meg a szerző saját praxisa, valamint a vonatkozó bírósági döntések részletes elemzése.<sup>1</sup> Megközelítése a leíró módszer, melynek segítségével sor kerül a jogforrások bemutatására, valamint az azokhoz kapcsolódó bírói gyakorlat ismertetésére. Tekintettel arra, hogy a módosítások sok esetben egy-egy akut problémát kezeltek, például a fizetési felszólítás

---

<sup>1</sup> A dolgozatban több mint 140 jogeset jelenik meg, emellett több mint 350 tudományos publikációra hivatkoztunk.

kézbesítése kapcsán, így a szükséges mértékben a történeti fejlődés lépcsőfokait is érintjük a dolgozatban.

Ahogy fő szövegben is megjelenik, a Csődtörvényt az elmúlt három évtizedben annyiszor módosították, hogy – ha lenne ilyen – már az édesanyja sem ismerne rá. Az új Csődtörvény megalkotása már túlzás nélkül évtizedek óta napirenden van, így a dolgozat talán egyike azon műveknek, melyek a hatályos Csődtörvény áttekintő szemléletű elemzését adják, így az egyik teljesítendő feladatnak azt tekintettük, hogy a hatályos Csődtörvényben azonosítsuk azokat a beavatkozási pontokat, melyek módosításával a hitelezők számára kiszámíthatóbbá válnak a felszámolási eljárások.

## **II. A DOLGOZAT FELÉPÍTÉSE**

### **I. fejezet**

A dolgozat I. fejezetében határoltuk körül a dolgozat témáját és célkitűzéseit, továbbá adtunk egy általános áttekintést a fizetéseképtelenségi jog céljáról és szerepéről a jogrendszerben.

### **II. fejezet**

A II. fejezetben bemutattuk a dolgozat témájának két főszereplőjét: az hitelezőt és az adóst, valamint az őket összekötő láncszemet, a követelést. A bemutatás során igyekeztünk hangsúlyozni azt, hogy a fizetéseképtelenségi jogban a hitelező fogalma nem egyezik meg a polgári jogban általános hitelező-fogalommal, mivel a felszámolási jog rendszerében az minősül hitelezőnek, aki igényét bejelentette és azt nyilvántartásba vették.

Az adós kapcsán röviden kitértünk annak jogi formájára, továbbá a fő érdekeltég központja (COMI) jelentőségére a joghatósági és alkalmazandó jogi kérdések kapcsán. A szanálási irányelv rendelkezései kapcsán megemlítettük, hogy a kompenzációs mechanizmus révén az adóson kívüli állami szereplő is lehet a tartozások megfizetésére köteles, amennyiben szanálási mechanizmus érvényesül az adósnál felszámolás helyett.

A követelések kapcsán kitértünk a követelés különböző létszakaszaira, kiemelve egy az Amerikai Egyesült Államokból származó jogesetet, ahol egy társaság – statisztikai alapon prognosztizált – későbbi károsultjainak igényérvényesítési lehetősége volt a fő kérdés. Emellett foglalkoztunk a felszámolási vagyona – téves fizetés folytán – nem tartozó követelésekkel is.

A különböző jogszabályok és eljárások más-más elnevezéssel illetik azt, aki követeléssel lép fel valakivel szemben. Talán e körben nem az elnevezésnek van leginkább szerepe, hanem a tartalomnak. A követelések érvényesítése pedig a legkülönbözőbb stádiumokban lehet – s mégis, minden esetben követelésről beszélünk.

Csőke Andrea – a felszámolás alá került adós követeléseik kapcsán – a következő állapotokat hozza fel példának: „Ez az igény - lehet még csak az igény állapotában, azaz a felszámoló a könyvek alapján megállapíthatja, hogy az adósnak van követelése mással szemben; - lehetséges, hogy a felszámoló által képviselt adós már felszólította a kötelezettet a teljesítésre, vagy az el is ismerte a követelést; - lehetséges, hogy a felszámoló már megtette az önként nem teljesítő kötelezettel szemben a behajtás érdekében az első lépéseket (kérelmezte a fizetési meghagyás kibocsátását, benyújtotta a keresetet), vagy esetleg nem jogerős határozattal rendelkezik, - lehetséges, hogy már jogerős határozata van, illetve - már a végrehajtási eljárás is megindult a kötelezettel szemben. Természetesen lehetnek köztes lépcsőfokok is, a lényeg azonban az, hogy az adósnak fennáll egy igénye mással szemben, amelynek pénzben kifejezhető értéke van.”<sup>2</sup>

Nem minősül valódi hitelezőnek az, aki tévesen teljesít fizetést az adós részére.<sup>3</sup> A joggyakorlatban korábban is ismert volt az a tétel, hogy a tévesen teljesített utalás nem tartozik az adós felszámolás hatálya alá tartozó vagyonába,<sup>4</sup> a Csódtv. 2012. január 1-től hatályos módosítása<sup>5</sup> is ezt a tételt kodifikálta.

Az alapvetések tisztázását követően a következő fejezetben annak elemzésével foglalkozunk, hogy milyen módon lehet az adós fizetésektelenségét megállapítani felszámolási eljárás kezdeményezése esetén, s milyen feltételek megvalósulása esetén rendeli el az eljáró törvényszék az adós felszámolását.

---

<sup>2</sup> CSŐKE Andrea: Követelés átadása a felszámolás végén. Céghírműk, 2016/10. 9.

<sup>3</sup> Csódtv. 28. § (4)

<sup>4</sup> BH2015.168.

<sup>5</sup> A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény, a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény, a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény, továbbá az ezekkel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCVII. törvény 31. § (3) bek.

### III. fejezet

A III. fejezetben sorra vettük a Csődtörvény 27. § (2) bekezdésében szabályozott fizetéseképtelenségi okokat. A fizetéseképtelenségi okok vizsgálata során igyekeztünk bemutatni a törvényszékek mérlegelő tevékenységét, a jogszabályban és a gyakorlatban megtalálható következtetlenségeket, továbbá a követendő jó gyakorlatokat is.

A fejezet a gyakorlatban – számosságát tekintve – leggyakrabban előforduló, a „szerződésen alapuló” fizetéseképtelenségi ok részletes áttekintésével indult, külön alpontokban elemezve a szabály egyes tényállási elemeit. A szükséges mértékben kitértünk a történeti előzményekre, hiszen ez a szabály változott a legtöbbet a gyakorlatban felmerülő igények nyomán. Így például kitértünk a hitelezői fizetési felszólítás körül kialakult problémákra: a fizetési felszólítás kézbesítésének elmaradására, az ehhez kapcsolódó kézbesítési fikcióra. Igyekeztünk bemutatni azt a szigorú rendszert, ami csak minden körülmény maradéktalan fennállása esetén rendeli el az adós felszámolását.

Az elismert tartozás kapcsán rámutattunk: kifejezett jognyilatkozat áll rendelkezésre arról, hogy az adós a tartozást jogosnak tartja. E körben kétségtelenül alkalmazhatók a Ptk. 3:99. §-hoz kapcsolódó iránymutatások és a bírói gyakorlat, mivel a vonatkozó jogszabályhely az adós által elismert követelések apportálhatóságáról szól. Mivel a jognyilatkozatnak kifejezettnak kell lennie, annak értékeléséhez nem férhet számottevő kétség.<sup>6</sup> Álláspontunk szerint túl sok jelentősége nincs az „elismert” fordulatnak, azt akár el is lehetne hagyni a törvényből – sőt, megkockáztatjuk, hogy szerencsésebb lenne elhagyni -, mivel ahogyan azt Juhász László is megjegyzi,<sup>7</sup> az adósnak az elismert követelést is van lehetősége vitatni és ebben az esetben gyakorlatilag csak a peres eljárás marad, ahol a felek tisztázhatják azt, hogy voltaképpen tartozik-e az adós a hitelezőnek, a felszámolási eljárás keretei erre nem alkalmasak.

A fejezet következő részében a végrehajtható határozatokhoz kapcsolódó fizetéseképtelenségi okot vizsgáltuk meg, bemutatva azt, hogy bár a vitatás lehetősége ebben az esetben a

---

<sup>6</sup> DARAI Péter: Elismert és vitatott követelés a felszámolási eljárásban I. Céghírmök, 2011/10. 12-14.

<sup>7</sup> JUHÁSZ László: A magyar fizetéseképtelenségi jog kézikönyve I-II. HVG-ORAC, Budapest, 2019. 493.

leginkább korlátozott: az eljárás folyamata nem számottevően gyorsabb, mint az előző alpontban tárgyalt kérelem esetén.

A Csődtörvény 27. § (2) c) pont szerinti fizetéseképtelenség tárgyalása során kitértünk a támogatási szerződésekhez kapcsolódó problémákra, kiemelve, hogy a szabályok jelenleg nem nyújtanak megfelelő garanciákat a támogatás visszafizetésére köteles vállalkozásoknak. Ezen a jövőben célszerű változtatni, nem elfeledve a közpénzek védelmére vonatkozó szabályok célkitűzéseit.

A Csődtörvény 27. § (2) d)-f) pontokban szabályozott fizetéseképtelenségi okok elemzését azok előfordulási gyakoriságuknak megfelelő súllyal, a rendelkezésre álló joggyakorlat kutatásával végeztük el.

A fizetéseképtelenségi okok vizsgálata során arra a következtetésre jutottunk, hogy a hitelezők érdekeit elsősorban az eljárások lassúsága nehezíti meg, annak ellenére, hogy a döntően pénzforgalmi szemléletű fizetéseképtelenségi okok esetén a vizsgálat köre meglehetősen szűk. A leginkább szembeűnő problémát a b) pontra alapított fizetéseképtelenség vizsgálatánál azonosítottuk: tekintettel arra, hogy az adós tartozását ekkor már anyagi jogerővel rendelkező döntés is alátámasztja, az esetek nagyobb részében több hónapig – akár 6-8 hónapig – tart a felszámolás elrendelése, holott a jogszabályi rendelkezések helyes értelmezésével az adós csak abban az esetben kerülhetné el a felszámolást, ha az ítéleti marasztalást teljesítette.

A következő fejezetben azokat a lehetőségeket vesszük sorra, melyekkel a hitelezők egy esetleges felszámolási eljárás esetére előre felkészülhetnek egy jobb hitelezői pozíció elérésére, vagy biztosíthatják hogy az adós ne csökkenthesse a felszámolási vagyont vagy valamilyen módon megnövelhetik a felszámolási vagyont körét – és ezzel érhetnek el biztosabb megtérülést a felszámolás végén, a vagyontfelosztás során.



## IV. fejezet

A dolgozat leginkább heterogén fejezetében az első látásra nem túl kedvezői hitelezői pozíció megerősítésének módjairól értekeztünk. A bevezetőben a szerződéses biztosítékok vázlatos áttekintését adtuk, továbbá kitértünk a gazdasági életben – rugalmasságuk és relatív olcsóságuk miatt – használt fiduciárius biztosítékokra, ismertetve az új Ptk.-hoz kapcsolódó szabályozás változásokat. Mivel az új Ptk.-ból több éven keresztül hiányoztak ezek a biztosítéki formák – lévén a jogalkotó a semmisség szankcióját alkalmazta velük szemben -, így elsősorban a régi Ptk. joggyakorlata alapján végeztük az elemzést.

A dologi biztosítékokat követően foglalkoztunk a személyes biztosítékokkal, úgy, mint a kezesség és a garancia. Itt elemeztük a különböző helyzeteket, melyek attól függően alakulnak ki, hogy a hitelező, az adós vagy a kezes kerül felszámolási eljárás alá.

Nem minősül hagyományos értelemben vett biztosítéknak, de – pont a korábban említett lassú átfutás miatt – komoly potenciált látunk a végrehajtási eljárás kezdeményezésében, amennyiben rendelkezésre áll végrehajtható okirat. Az olyan esetekben, ahol az adósnak nincs vagyont terhelő zálogjoggal vagy más ezzel egyenértékű – esetleg erősebb – biztosítékkal rendelkező fő hitelezője (tipikusan: bank), úgy a hitelező ezzel a megoldással tudja a leginkább javítani a megtérülés valószínűségét, mivel így d) vagy f) kategóriás hitelezőből néhány hónap és minimális anyagi befektetés ellenében b) (49/D) kategóriás hitelezővé válik.

A fejezetben foglalkoztunk még az ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelésével, mely elsősorban magasa összegű hitelezői követelések és valódi vagyonnal rendelkező adósok esetén lehet reális forgatókönyv. A Csódtörvény 24/A. § szerint az adós gazdálkodásának felügyeletére a felszámolási névjegyzékből ideiglenes vagyonfelügyelő rendelhető ki. Erre hazánk Európai Unióhoz való csatlakozása óta van lehetőség.<sup>8</sup> A kirendelés feltétele, hogy a hitelező valószínűsítse, hogy a követelés későbbi kielégítése veszélyben van, a követelésének létrejöttét, nagyságát és lejártát közokirattal vagy teljes bizonyító erejű magánokirattal igazolja és a kapcsolódó díjakat megfizeti. Megjegyezzük, hasonló szabályt ismer a

---

<sup>8</sup> BREHÓSZKI Márta: A felszámolási eljárást érintő legfontosabb változások. Közjegyzők Közlönye, 2006/10. 3-5.

végrehajtási törvény is,<sup>9</sup> ami biztosítási intézkedésként lehetővé teszi a vagyontárgyak lefoglalását vagy pénzkövetelés biztosítását akkor, amikor még nem lehet végrehajtható okiratot kiállítani, de a fél valószínűsíti, hogy a követelés későbbi kielégítése veszélyben van.<sup>10</sup>

A fejezet végén elemeztük hosszabban azokat az eljárásokat, melyek a felszámolási vagyonnövekedését eredményezik: akár újabb felelős, a vezető tisztségviselő helytállásának bevezetésével vagy a korábban az adóstól elvont vagyontárgyak felszámolási vagyona történő visszajuttatásával. A Csódtörvény 40. §. (1) bekezdés a) pontjában szabályozott úgynevezett csalárd ügylet esetén a megtámadási kereset sikerességéhez a felperesnek tehát négy konjunktív feltétel teljesülését kell igazolnia: (i) a támadott szerződésnek a jogszabályban meghatározott időszakra kell esnie, (ii) a felperesnek igazolnia kell azt, hogy a szerződés folytán az adós vagyona csökkent, (iii) azt hogy az adós szándéka a szerződéssel a hitelezők kijátszására irányult, (iv) továbbá a szerződő fél rosszhiszeműségét, ami akkor áll fenn, ha a szerző fél az adós hitelezők kijátszására irányuló szándékáról tudott vagy tudnia kellett.<sup>11</sup>

A Fővárosi Ítéltábla egy korábbi döntése szerint a Cstv. 63/A. § csódtörvénybe iktatásának célja az volt, hogy az aktuális tagok mellett az adós olyan volt tagjainak a felelősségét is megteremtse, akik a társaságban fennálló részesedésüktől a tagi felelősségrevonás elkerülése érdekében váltak meg.<sup>12</sup> A gyakorlatban ismerünk több esetet is, még a közelmúltból is, ahol

---

<sup>9</sup> Ezzel egyezően foglalt állást a Fővárosi Ítéltábla 3.Pkf.25.996/2022/3. számú döntése: PÉNZÜGYI BIZTOSÍTÉK NYÚJTÁSÁRA KÖTELEZÉS I. A Csódtv. szerinti pénzügyi biztosíték nyújtására kötelezés és a Vht. X. Fejezetében szabályozott biztosítási intézkedés elrendelése ugyanazt a célt szolgálja: az előbbi a hitelezői igények, illetve az utóbbi a végrehajtást kérő követelésének a biztosítását. A jogintézmény megkettőzésének elkerülése végett a hitelezői igények biztosítására a Csódtv. speciális szabályait kell alkalmazni a Vht. biztosítási intézkedésre vonatkozó általános jellegű szabályaival szemben. II. A pénzügyi biztosíték önmagában nem minősül követelésnek, csupán a hitelezői követelések biztosítékának. Követelés hiányában pedig még alkalmazhatósága esetén sem állna fenn a biztosítási intézkedés elrendelésének általános feltétele függetlenül a végrehajtási lap kiállításának tényétől.

<sup>10</sup> Vht. 185. § Ha a követelés teljesítése érdekében a 13. § alapján végrehajtható okiratot még nem lehet kiállítani, a végrehajtást kérő azonban valószínűsítette, hogy a követelés későbbi kielégítése veszélyben van, a végrehajtást kérő kérelmére a bíróság biztosítási intézkedésként elrendeli:

- a) a pénzkövetelés biztosítását, illetőleg
- b) a meghatározott dolog zárlatát.

<sup>11</sup> Fővárosi Ítéltábla Gf.40.284/2023/9.

<sup>12</sup> Fővárosi Ítéltábla 12. Gf. 40.162/2012/6.

a felperesek sikerrel érvényesítettek igényt,<sup>13</sup> azonban olyan mértékben koncentrálnak mind a jogi képviselők, mind a hitelezők vezetői a Csődtörvény 33/A. § szerinti perekre,<sup>14</sup> hogy ritkán vetődik fel, mint lehetőség.

A korlátozott felelősség áttörését eredményező eljárásoknál kitértünk arra, hogy álláspontunk szerint a magyar Csődtörvény kétfázisos, megállapítási és marasztalási perre épülő eljárása nem támogatja kellőképpen a hitelezőket, leginkább az eljárás elhúzódása miatt. Külön kiemeltük, hogy a marasztalása per megindítására nyitva álló határidő eltörlése a gyakorlatban nehezen alkalmazhatóvá tette a korábbi vezető tisztségviselő egységes helyállítására és a perek egyesítésére vonatkozó kitételét. A javaslatunk e körben az volt, hogy a kettős szerkezet felülvizsgálatra szorul: akár a bt. beltagjával vagy az ügyvédi iroda tagjával analóg marasztalás, akár egy erre vonatkozó nemperes eljárás bevezetése révén, tekintettel arra, hogy a marasztalási perben a volt vezető tisztségviselőnek lényegében nincs is védekezési lehetősége – így értelmetlen maga a per.

A következő fejezetben azt elemeztük, hogy a jelen fejezet rendelkezései szerint megerősített – vagy az ezek nélkül bejelentkező – a felszámolási vagyon felosztása során milyen esélyekkel indul, mekkora megtérülésben reménykedhet. Továbbá, hogy van-e realitása annak, hogy a törvénytől eltérően állapodjanak meg a felek a kielégítésről, ezzel kapcsolatosan hozunk egy példát az Amerikai Egyesült Államokból, ahol akár a hitelezői osztályok tiltakozása esetén is van mód egyezségkötésre ha az egyébként a hitelezők érdekeit szolgálja. Bár ez a megoldás csak csődeljárás esetén él, tanulságai a felszámolásban is mintaként szolgálhatnak, nem is lennének példa nélküliek – elég csak a jelen dolgozatban is említett szanalási irányelv kompenzációs mechanizmusára gondolni.

---

<sup>13</sup> Pl. Fővárosi Ítéltábla Gf.40014/2022/6. – Megjegyezzük, hogy már első fokon is nyert a felperes, a fellebbezés a csökkentett perköltségre korlátozódott.

<sup>14</sup> MOHAI Máté: A vezető tisztségviselők felelősségének hitelezővédelmi aspektusairól. Gazdaság és Jog, 2016/1. 10-14.; CSEHI Zoltán: A vezető tisztségviselő polgári jogi felelősségének alapjai és irányai az új Polgári Törvénykönyv alapján. In: Csehi, Zoltán; Szabó, Marianna (Szerk.) A vezető tisztségviselő felelőssége. Budapest, Complex, 2015. 9-50.

## V. fejezet

Az V. fejezetben bemutattuk azt, hogy van mód a felszámolási vagyon felosztására, amennyiben a hitelezők ebben konszenzusra tudnak jutni, ennek hiányában a törvény szerinti módszertant kell követni. A törvény vonatkozó szabályainak bemutatását megelőzően hoztunk egy külföldi példát arra vonatkozóan, hogy milyen lehetőségek vannak abban az esetben, amennyiben a hitelezők egy csoportja indokoltan el kíván térni a törvény által felkínált kielégítési módszertantól.

Az egyszerűsített felszámolás leírását követően a vagyonfelosztás érdemi szabályait vettük sorra vázlatos formában. Nem tértünk ki részletesen arra a problémakörre, ami évtizedek óta problémákat okoz a gyakorlatban: hogy mi minősül felszámolási költségnek. Mert bár ez valóban kihat a hitelezők helyzetére, mivel a kielégítési sorban - a biztosított hitelezőket nem számítva – az első helyen áll a felszámolási költség, azonban a felszámolási költségek tárgyalása vélhetően egy önálló PhD dolgozatot is megtöltene.

A vagyon felosztásáról így elsősorban egy rövid, vázlatos áttekintést nyújtottunk; a hitelezőként történő bejelentkezés és a hitelezői igény visszaigazolás problémát a dolgozat korábbi fejezeteiben is elemeztük.

Végül, érdekességként megemlítettünk egy Európai Bírósági döntést, ami az állami támogatás visszakövetelésének jogával foglalkozott arra az esetre, ha az állami támogatás továbbél egy másik gazdasági egységnél: bemutatva azt, hogy egészen kivételes esetben még az adós felszámolásával, és így jogutód nélküli megszűnésével sem enyészik el minden esetben az összes korábban meglévő hitelezői jogosultság, illetve követelés.

### **III. A TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEK RÖVID ÖSSZEFOGLALÁSA, AZOK HASZNOSÍTÁSI LEHETŐSÉGEI**

A dolgozatban megkíséreltük bemutatni a felszámolási eljárás folyamatát a hitelezők szemüvegén keresztül. Az átlagos hitelező vélhetően a leginkább vértlen szereplője az eljárásnak, mégis ő fogja viselni a felszámolási eljárás legtöbb következményét.

A hazai jogirodalomban már évtizedek óta terítéken van egy új csődtörvény megalkotása, azonban az időről-időre felbukkanó bejelentésekből még nem lett új törvény. Álláspontunk szerint az új törvény megalkotása már nem várhat sokáig magára, így a dolgozat elsősorban olyan problémákat kívánt megvilágítani, amit a későbbiekben az új jogszabálynak és az általa kialakult formálódó gyakorlatnak is kezelnie kell. Álláspontunk szerint a felszámolási eljárás alaptéziseinél, úgy mint ki minősül hitelezőnek, mi az hogy követelés, érdemi módosítás nem szükséges.

Kívánatos lenne azonban a változás dogmatikai tisztaság kapcsán legalább a tekintetben, hogy egységes terminológia álljon rendelkezésünkre, hogy biztosak lehessünk abban, hogy amikor felszámolási eljárás megindulásáról beszél, úgy a cégközlönyben történő közzétételt érti ez alatt vagy azt, hogy egy hitelező felszámolási eljárást kezdeményezett egy adóssal szemben.

Az elektronikus eljárások megjelenése, a kapcsolódó jogszabályok miatti kötelező cégkapu használat mind olyan lehetőségek, amelyek a felszámolási eljárások érdemi felgyorsulásának lehetőségét adják. Az elektronikus eljárásokkal egy komoly bizonytalansági faktor, a kézbesítés kiesett a hátráltató tényezők közül, azonban érdemi gyorsulásról nem lehet beszámolni. Idejétmúlt a bíróságok rendelkezésére álló 60 napos határidőt úgynevezett ösztönző határidőnek tartani, hiszen a jogalkotónak célja van azzal, hogy valamilyen határidőt határoz meg egy-egy jogszabályban. Mind a hitelezők, mind az adósok érdeke az, hogy akár a fizetésektelenség megállapítása, akár a kérelem elutasítása a lehetőségekhez képest gyorsan szülessen meg.

Gyakori kritika – talán nem alap nélkül – a gyakorlat adóspártisága a felszámolás elrendelése kapcsán, e körben kérdéses, hogy valóban szükséges-e széles körben nyilatkozattételi lehetőséget adni, akár több alkalommal a felek számára, vagy a kérelemmel és az arra adott válasszal már elegendő információval kell-e rendelkeznie a bíróságoknak a fizetéseket megítélése kapcsán.

A felszámolási eljárás szabályai nem kezelhetők önmagukban, hiszen mind a kötetmi, mind a dologi jogi szabályanyagot számos ponton keresztezik, elég csak a biztosítékokra, a szerződések érvénytelenségére és megannyi más okra gondolni.

Bár látszólag sok lehetősége van a hitelezőknek arra, hogy hitelezői pozíciójukat akár a felszámolást megelőzően, akár a felszámolás alatt, s helyenként még azt követően is erősítsék, a biztosabb megtérülés lehetőségében, azért azt látni kell, hogy a hitelezői lét elsősorban bizonytalanságokkal terhelt. Bizonytalan megtérülés, bizonytalan időbeli lefolyás.

#### IV. A MUNKA TÉMAKÖRÉBEN KÉSZÜLT PUBLIKÁCIÓK

1. Kovács Krisztián: Szellemi alkotások kényszerértékesíthetősége. In: Pogácsás Anett (Szerk.): „Szellemi alkotások az ember szolgálatában”: Professzor Dr. Tattay Levente tiszteletére szervezett emlékkonferencia tanulmánykötete. Budapest, Pázmány Press, 2022.
2. Kovács Krisztián: A magyar fizetésképtelenségi jog története a rendszerváltástól napjainkig. In: Bándi Gyula (Szerk.): A sokoldalúság okán: Doktorandusz tanulmányok a Pázmány jogászképzésének 25. tanévében. Budapest, Pázmány Press, 2020.
3. Kovács Krisztián: Felszámolás vagy végrehajtás pénzkövetelés érvényesítése érdekében. Executio, 2019/3.
4. Kovács Krisztián: Fennmaradó követelések a felszámolási eljárás után. In: Koltay András – Darák Péter (Szerk.): Ad Astra Per Aspera: Ünnepi kötet Solt Pál 80. születésnapja alkalmából. Budapest, Pázmány Press, 2017.
5. Kovács Krisztián: Cramdown in U.S. Bankruptcy Law: Lessons for Hungary. In: Csehi Zoltán (Szerk.): Magyar Kereskedelmi Jogi Évkönyv. Budapest, Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, 2017.
6. Kovács Krisztián: Írásbeli forma az új Ptk.-ban. Polgári Jog, 2016/2.
7. Kovács Krisztián: A tulajdonjog védelme Magyarországon és az Európai Emberi Jogi Bíróság magyar vonatkozású ügyeiben. In: Pogácsás Anett – Szilágyi Pál – Lános Petra – Ádány Tamás (Szerk.): Értékek mentén rendet tartani. Budapest, Pázmány Press, 2015.
8. Kovács Krisztián: Az utolsó szó jogán - búcsú a fiduciárius opciótól. Jogifórum, 2014.

9. Kovács Krisztián: A szintetikus értékpapírosításról. In: Pogácsás Anett – Szilágyi Pál - Ádány Tamás (Szerk.): Varietas Delectat. Budapest, Pázmány Press, 2013.